

A detailed oil painting of a young man with dark, wavy hair and a prominent mustache, wearing a dark coat over a white shirt and a red tie. The background is a textured, warm brown color.

X. Strázsa
Petőfi Emlék - Teljesítménytúra
2023.03.25.

Barangolás a Felső-Kiskunság Petőfi-emlékhelyein.

„Megálmodtam, hogy ... nevet szerzek...”

(Petőfi: úti levelek, részlet)

Kedves Túrázó!

Tisztelettel köszöntünk a Petőfi bicentenáriumi, jubileumi X. Strázsa Teljesítménytúrán. Mai túránk kissé rendhagyó. Egyrészt minden túrázót autóbusszal szállítunk a rajthelyre, másrészt eddig be nem járt útvonal is kijelölésre került Szalkszentmárton és Dunavecse érintésével.

A túra során távtól függően lehetőség lesz az érintett települések Petőfi-emlékhelyeinek felfedezésére, megismerésére.

A túra a szintidőn belül kényelmes tempóban teljesíthető az emlékhelyek bejárásával is, ezért nem érdemes sietni, mindenki ugyanabban a díjazásban részesül (**emléklap, emlékérem, túratérkép**), tehát a túra nem verseny.

A túrán mindenki saját felelősségére vesz részt, kártérítés a rendezőktől nem igényelhető. **Ügyelj a közutakon (át)haladáskor, fokozott balesetveszély!**

Fontos a folyadékpótlás! Több ellenőrző ponton (a továbbiakban **EP**) is biztosítunk vízvételi lehetőséget. **Mindig legyen nálad folyadék!**

Ha a túra során a teljesítést feladod, a túrát megszakítod, jelezd a következő **EP**-on, vagy telefonon a rendezőknek rajtszámod és neved megadásával.

Ha sérült, segítségre szoruló túrázóval találkozol, gondoskodj a szükséges segítségről vagy a rendezők értesítéséről!!!

A rendezők telefonja: Buza Vince: 06-30/5386475, Asbóth György: 06-20/9725421.

A kijelölt útvonalak védett területeket is érintenek, ahol csodálatos látnivalókkal találkozol. Élvezd a látványt és ne károsítsd a környezetet!

„A túra során ne hagyj mást magad után csak a lábad nyomát és ne vigyél el mást, csak az emlékeidet!”

A rendezvényről a túra útvonalán, a rajt-cél területen kép- és hangfelvételek készülnek. A túrán való részvétellel a túrázók tudomásul veszik, hogy a róluk készült felvételeket a szervezők szabadon felhasználhatják a verseny honlapján, kiadványaikban, reklám tevékenységeikhez. A fotókon és filmekben szereplők ellenszolgáltatásra nem jogosultak. A képek a honlapról szabadon letölthetők és megoszthatók!

Az ellenőrző pontok zárási idejét tartjuk, várakozás nincs.

A távok a Szalkszentmárton – Dunavecse – Szabadszállás kijelölt vonalon egymásba csatlakoznak, és túratársak is becsatlakoznak.

Jó utat és élményekben gazdag túrázást kívánnak a rendezők!

Útvonal leírása

42 km-es táv (Szalkszentmárton – Dunavecse – Szabadszállás)

A szabadszállási gyülekezőhelyről, a Nagyvendéglőből kilépve fordulj jobbra és a Dózsa György úton parkoló, „42 km” feliratú autóbuszra szállj fel. Szalkszentmártonban, az autóbusról leszállva menj be a Petőfi Sándor Emlékiállítás épületébe, tekintsd meg a kiállított anyagot, majd a kiállítás udvarában, a kocsibeállóban berendezett RAJT-nál olvastasd be az ellenőrző lapod vonalkódját.

A rajtot követően, az utcára kilépve meglátod a kihelyezett rajt info-táblát. **Olvasd el!** Az emlékkiállításról és a közeli Petőfi-szoborról kapsz információkat. **Valamennyi EP info-táblán találsz egy jelet, vagy kódot, amit írsz rá ellenőrző lapodra!**

Rajthelynél, a PS Emlékiállítás épülete előtt (az utcán)	<i>0,00 km</i>	<i>info-tábla</i>
---	----------------	-------------------

Innen indul a túra! Fordulj jobbra és a szalagozást követve, a Körtavat megkerülve hagyd el a települést. Az 51. sz. főúton balra fordulva haladj kb. 100 m-t, majd - a volt vasúti töltés előtt - fordulj jobbra, haladj a töltés mellett a Duna gátjáig. A gáton balra fordulva, a szalagozást követve éred el az 1. ellenőrző pontot (**1. EP**).

1. EP a Duna-gátján	<i>6,10 km</i>
----------------------------	----------------

A gáton - követve a szalagozást - hamarosan beérkezel Dunavecse. Még a város előtt, a gát mellett láthatod az 1981-ben elhalt Petőfi-fa helyét jelző kopjafát (kis fakerítéssel övezve). Beérve a városba, a szalagozás mentén érsz el a **2. EP**-hez, a Petőfi Általános Iskola előtt álló bronz Petőfi mellszoborhoz. (Az EP info-tábláról néhány tájékoztató adatot ismerhetsz meg az iskoláról és a szoborról.)

2. EP Iskola, Petőfi mellszobor	<i>11,10 km</i>	<i>info-tábla</i>
--	-----------------	-------------------

Továbbra is a szalagozást követve a település főterén áthaladva eljutsz a Petőfi-emlékházhoz, a **3. EP**-hez, ahol az egykori mészárszékből megtekintheted a város helytörténeti kiállítását. (Az EP info-tábláról néhány tájékoztató adatot ismerhetsz meg a „Kis lak”-ról.)

3. EP Petőfi-emlékház	<i>11,20 km</i>	<i>info-tábla</i>
------------------------------	-----------------	-------------------

Az ellenőrző pont egyben a 31 km-es táv rajthelye. Innentől közösen halad tovább az út!

Az emlékháztól a Petőfi térre visszafordulva már látszik is a néhány méterre lévő egészalakos Petőfi-szobor, és attól jobbra, a sétányon a „versoszlopok” és a **4. EP**. (Az EP info-tábláról néhány tájékoztató adatot ismerhetsz meg a szoborról és a versoszlopkokról.)

4. EP Petőfi-szobor és a „versoszlopok”	<i>11,23 km</i>	<i>infó-tábla</i>
--	-----------------	-------------------

A szalagozás mentés haladj tovább a téren s olvass el néhány idézetet. Kelj át a zebrán az 51-es főúton, és a Polgármesteri Hivatal mellett (*balra*) folytatásd a túra utat. Elhagyva a lakott területet néhány kilométer után eljutsz a Fűzvölgyi-csatorna (*Nagy-éri-csatorna*) hídjához, az **5. EP**-hez.

5. EP Fűzvölgyi-csatorna hídj	<i>17,23 km</i>
--------------------------------------	-----------------

Követve a szalagozást a kanyargós földúton, mocsaras területeken átvágva egy keskeny műúton folytatva utunkat éred el a **6. EP**-t, az Állampusztai Rabgazdaság Kincsepuszta-i majorját.

6. EP Kincsepuszta útkereszteződés	<i>23,43 km</i>
---	-----------------

Továbbra is keleti irányban haladva a szalagozást követve a Kunsági-csatornánál fordulj jobbra a csatornaparton, majd a volt harcokosi út hídján kelj át a csatorna bal partjára. Folytasd az utat D-i irányban. A kopolyát (gödörkút) elhagyva az útkereszteződésnél balra fordulva egyenes út vezet a **7. EP**-hez, a Róna Szövetkezet majorjához.

7. EP Róna Szövetkezet major	<i>33,53 km</i>
-------------------------------------	-----------------

A szalagozás mentén, aszfalt úton - az épülő vasúton áthaladva - hamarosan földúton folytatjuk utunkat. Beérünk Szabadszállásra, a műúton balra fordulva a temető bejáratnál érjük el a **8. EP**-t. (Az EP információ-tábláról néhány tájékoztató adatot ismerhetsz meg Prielle Kornéliáról. A Prielle-síremlék a bejáratától 20 m-re, baloldalon található.)

8. EP Prielle Kornélia síremléke	<i>36,53 km</i>	<i>infó-tábla</i>
---	-----------------	-------------------

A temetőből kijöve folytatjuk utunkat a szalagozást követve és Szabadszállást elhagyva a sárga túrajelzés mentén Kerekegyháza irányába, a Duna-völgyi Főcsatorna hídján át érkezünk a **13. EP**-hez, a Csintovai csárda maradványaihoz. (Az EP információ-tábláról néhány tájékoztató adatot ismerhetsz meg a Csintovai csárdáról.)

13. EP Csintovai csárda	<i>38,93 km</i>	<i>infó-tábla</i>
--------------------------------	-----------------	-------------------

Innen fordulj vissza Szabadszállás irányába, ismét menj át a Duna-völgyi Főcsatorna hídján s kb. 100 m-t követően, az aszfalt útról fordulj le balra a mezőre és a szalagozás mentén keresztben haladj át a „csorda gyepen” (ami 1944-45-ben kis ideig orosz repülőter volt). Beérkezve a városba néhány városszéli szalagozott utcán át jutsz el a Petőfi Sándor utcába, a **14 EP**-hez, a Petrovics István háza helyén álló Petőfi emlékműhöz. (Az EP információ-tábláról néhány tájékoztató adatot ismerhetsz meg az 1838-as nagy árvízről és az emlékműről.)

14. EP Petőfi emlékmű	41,53 km	infó-tábla
------------------------------	-----------------	-------------------

Továbbhaladva a szalagozott úton, a Petőfi utcáról jobbra fordulva egy kis mellékúton érsz el a **15. EP**-hez, az „Öreg” iskolához, melynek falán emléktábla hirdeti, hogy ennek helyén állt az a régi „Ó-iskola” amelyben Petőfi Sándor 1831-ben néhány hónapig tanult. (Az EP info-tábláról néhány tájékoztató adatot ismerhetsz meg az iskoláról, a költő itteni tanidejéről.)

15. EP „Öreg-iskola” – emléktábla	41,93 km	infó-tábla
--	-----------------	-------------------

Haladj tovább a templomtérén a templom elé, ott érsz a **16. EP**-hez, a templom bejáratához. (Az EP info-tábláról néhány tájékoztató adatot ismerhetsz meg a református templomról, valamint a család és az egyházközség kapcsolatáról.)

16. EP Református templom	42,00 km	infó-tábla
----------------------------------	-----------------	-------------------

A templomtól továbbhaladva az úton átkelve érsz vissza a Nagyvendéglőhöz, a célba. Ne felejtse el az ellenőrző lapodat beolvasztatni.

Célhely Szabadszállás Nagyvendéglő	42,02 km
---	-----------------

31 km-es táv (Dunavecse – Szabadszállás)

A szabadszállási gyülekezőhelyről, a Nagyvendéglőből kilépve fordulj jobbra és a Dózsa György úton parkoló, „31 km” feliratú autóbuszra szállj fel. Dunavecse, az autóbusról leszállva a Petőfi téren balra-előre haladva találsz a Petőfi Emlékházat. Tekintsd meg a város helytörténeti kiállítását, majd a bejáratnál berendezett RAJT-nál olvastasd be az ellenőrző lapod vonalkódját. **Olvasd el az emlékháznál lévő EP info-táblát!** A „Kis lak”-ról kapsz információkat. **Valamennyi EP info-táblán találsz egy jelet, vagy kódot, amit írsz rá ellenőrző lapodra!**

Innen folytatódik a 42 km-es és indul a 31 km-es túra! Az emlékháztól a Petőfi térre visszafordulva már látszik a néhány méterre lévő egészalakos Petőfi-szobor, attól jobbra, a sétányon a „versoszlopok” és a **4. EP**. (Ez a 31 km-es táv első ellenőrző pontja. Az EP infótábláról néhány tájékoztató adatot ismerhetsz meg a szoborról és a versoszlopokról.)

4. EP Petőfi-szobor és a „versoszlopok”	<i>0,03 km</i>	<i>infó-tábla</i>
--	----------------	-------------------

A szalagozás mentés haladj tovább a téren s olvasd el néhány idézetet. Kelj át a zebrán az 51-es főúton, és a Polgármesteri Hivatal mellett folytatásd a túra utat. Elhagyva a lakott területet néhány kilométer után eljutsz a Fűzvölgyi-csatorna (*Nagy-éri-csatorna*) hídjához, az **5. EP**-hez.

5. EP Fűzvölgyi-csatorna hídja	<i>6,03 km</i>
---------------------------------------	----------------

Követve a szalagozást a kanyargós földúton, mocsaras területeken átvágva egy keskeny műúton folytatva utunkat éred el az Állampusztai Rabgazdaság Kincsepusztai-i majorját, a **6. EP**-t.

6. EP Kincsepusztai útkereszteződés	<i>12,23 km</i>
--	-----------------

Továbbra is keleti irányban haladva a szalagozást követve a Kunsági-csatornánál fordulj jobbra a csatornaparton, majd a volt harcokosi út hídján kelj át a csatorna bal partjára. Folytasd az utat D-i irányban. A kopolyát (gödörkút) elhagyva az útkereszteződésnél balra fordulva egyenes út vezet a **7. EP**-hez, a Róna Szövetkezet majorjához.

7. EP Róna Szövetkezet major	<i>22,33 km</i>
-------------------------------------	-----------------

A szalagozás mentén, aszfalt úton - az épülő vasúton áthaladva - hamarosan földúton folytatjuk utunkat. Beérünk Szabadszállásra, a műúton balra fordulva a temető bejáratnál érjük el a **8. EP**-t. (Az EP infótábláról néhány tájékoztató adatot ismerhetsz meg Prielle Kornéliáról. A Prielle-síremlék a bejáratától 20 m-re, baloldalon található.)

8. EP Prielle Kornélia síremléke	25,33 km	infó-tábla
---	-----------------	-------------------

A temetőből kijöve folytatjuk utunkat a szalagozást követve és Szabadszállást elhagyva a sárga túrajelzés mentén Kerekegyháza irányába, a Duna-völgyi Főcsatorna hídján át érkezünk a **13. EP**-hez, a Csintovai csárda maradványaihoz. (Az EP információ-tábláról néhány tájékoztató adatot ismerhetsz meg a Csintovai csárdáról.)

13. EP Csintovai csárda	27,73 km	infó-tábla
--------------------------------	-----------------	-------------------

Innen fordulj vissza Szabadszállás irányába, ismét menj át a Duna-völgyi Főcsatorna hídján s kb. 100 m-t követően, az aszfalt útról fordulj le balra a mezőre és a szalagozás mentén keresztben haladj át a „csorda gyepen” (ami 1944-45-ben kis ideig orosz repülőtér volt). Beérkezve a városba néhány városszéli szalagozott utcán át jutsz el a Petőfi Sándor utcába, a **14 EP**-hez, a Petrovics István háza helyén álló Petőfi emlékműhöz. (Az EP információ-tábláról néhány tájékoztató adatot ismerhetsz meg az 1838-as nagy árvízről és az emlékműről.)

14. EP Petőfi emlékmű	30,33 km	infó-tábla
------------------------------	-----------------	-------------------

Továbbhaladva a szalagozott úton, a Petőfi utcáról jobbra fordulva egy kis mellékúton érsz el a **15. EP**-hez, az „Öreg” iskolához, melynek falán emléktábla hirdeti, hogy ennek helyén állt az a régi „Ó-iskola” amelyben Petőfi Sándor 1831-ben néhány hónapig tanult. (Az EP információ-tábláról néhány tájékoztató adatot ismerhetsz meg az iskoláról, a költő itteni tanidejéről.)

15. EP „Öreg-iskola” – emléktábla	30,73 km	infó-tábla
--	-----------------	-------------------

Haladj tovább a templomtéren a templom elé, ott érsz a **16. EP**-hez, a templom bejáratához. (Az EP információ-tábláról néhány tájékoztató adatot ismerhetsz meg a református templomról, valamint a család és az egyházközség kapcsolatáról.)

16. EP Református templom	30,80 km	infó-tábla
----------------------------------	-----------------	-------------------

A templomtól továbbhaladva az úton átkelve érsz vissza a Nagyvendéglőhöz, a célba. Ne felejtse el az ellenőrző lapodat beolvastatni.

Célhely Szabadszállás Nagyvendéglő	30,82 km
---	-----------------

16 km-es táv

A szabadszállási gyülekezőhelyről, a Nagyvendéglőből kilépve fordulj jobbra és a Dózsa György úton parkoló, „16 km” feliratú autóbuszra szállj fel. A Kerekegyházi úton (5214-es) az autóbuszról leszállva a berendezett RAJT-nál olvastasd be az ellenőrző lapod vonalkódját. **Valamennyi EP info-táblán találsz egy jelet, vagy kódot, amit írsz rá ellenőrző lapodra!**

Innen indul a 16 km-es túra! A rajtot követően az erdei úton, a szalagozást követve hamarosan eléred a sárga körtúra útvonalat. Ezen folytasd az utad a Lófogó-hegyen és a Strázsa-hegyen át, amíg el nem érsz a **10. EP**-hez, Erdei-pihenőhöz. (Ez a 16 km-es táv első ellenőrző pontja.)

10. EP Erdei-pihenő

3,30 km

A pihenőt elhagyva a sárga körtúra jelzésen erdei utakon, majd ösvényen, áthaladva a Barátok-hegyen éred el a sárga kör és a sárga – jelzésű túrautak kereszteződését, ahol jobbra fordulva a sárga – jelzésű túraúton haladva éred el a **11. EP**-t, a talajutak kereszteződésénél.

11. EP Talajút kereszteződés

7,90 km

A szalagozást követve erdei úton, néhány km után érsz vissza a sárga – jelzésű túraútvonalhoz, a **12. EP**-hez.

12. EP Talajút kereszteződés

10,70 km

A sárga jelzésen balra fordulva, a jelzést követve az 5214-es utat elérve éred el a **13. EP**-t, a Csintovai csárdát. **Itt ér össze a három túraútvonal!** Olvassd el az EP info-táblát, a csárdáról kapsz néhány tájékoztató adatot.

13. EP Csintovai csárda

12,70 km

info-tábla

A csárdától balra haladj tovább a sárga – jelzésen Szabadszállás irányába. Menj át a Duna-völgyi Főcsatorna hídján s kb. 100 m-t követően, az aszfalt útról fordulj le balra a mezőre és a szalagozás mentén keresztben haladj át a „csorda gyepe” (ami 1944-45-ben kis ideig orosz repülőtér volt). Beérkezve a városba néhány városszéli szalagozott utcán át jutsz el a Petőfi Sándor utcába, a **14 EP**-hez, a Petrovics István háza helyén álló Petőfi emlékműhöz. (Az EP info-tábláról néhány tájékoztató adatot ismerhetsz meg az 1838-as nagy árvízről és az emlékműről.)

14. EP Petőfi emlékmű

15,30 km

info-tábla

Továbbhaladva a szalagozott úton, a Petőfi utcáról jobbra fordulva egy kis mellékúton érsz el a **15. EP**-hez, az „Öreg” iskolához, melynek falán emléktábla hirdeti, hogy ennek helyén állt az a régi „Ó-iskola” amelyben Petőfi Sándor 1831-ben néhány hónapig tanult. (Az EP infó-tábláról néhány tájékoztató adatot ismerhetsz meg az iskoláról, a költő itteni tanidejéről.)

15. EP „Öreg-iskola” – emléktábla	<i>15,70 km</i>	<i>infó-tábla</i>
--	-----------------	-------------------

Haladj tovább a templomtérre a templom elé, ott érsz a **16. EP**-hez, a templom bejáratához. (Az EP infó-tábláról néhány tájékoztató adatot ismerhetsz meg a református templomról, valamint a család és az egyházközség kapcsolatáról.)

16. EP Református templom	<i>15,77 km</i>	<i>infó-tábla</i>
----------------------------------	-----------------	-------------------

A templomtól továbbhaladva az úton átkelve érsz vissza a Nagyvendéglőhöz, a célba. Ne felejtse el az ellenőrző lapodat beolvasatni.

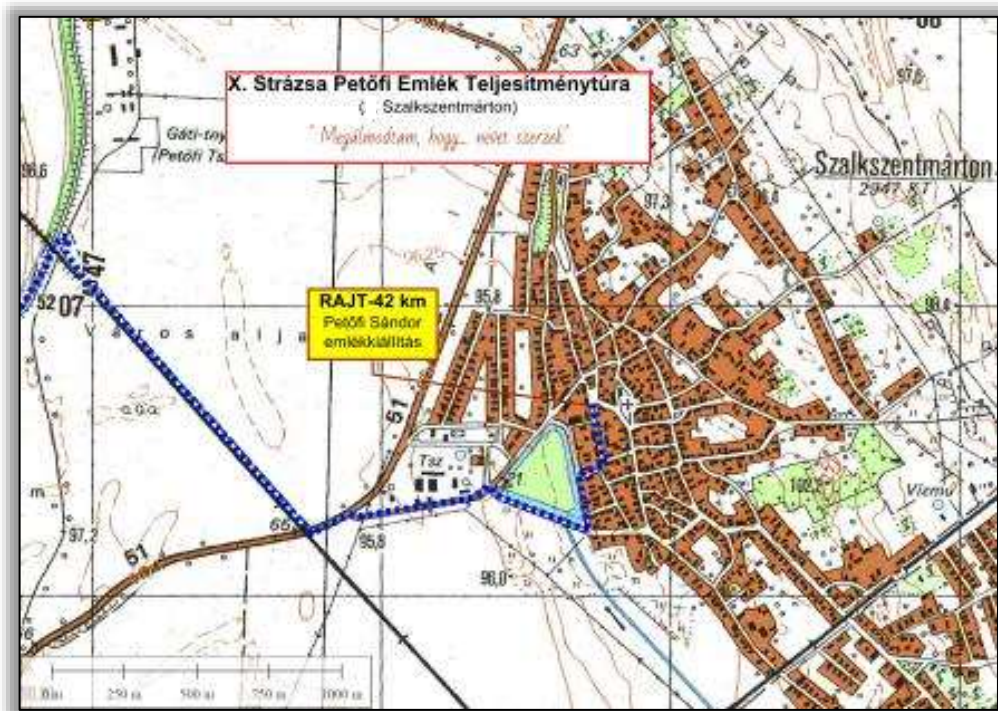
Célhely Szabadszállás Nagyvendéglő	<i>15,79 km</i>
---	-----------------

Petőfi emlékhelyek

Kedves Túratársunk!

Ismerd meg – a barangolás sorrendjében – azokat a Petőfi Sándorhoz és családjához köthető emlékhelyeket, melyeket a X. Strázsa Petőfi Emlék-teljesítménytúra érint, vagy az út mentén láthatók.

SZALKSZENTMÁRTON:

A település központ-jában áll – immár két évszázada – ez az egykori **NAGYVENDÉGLŐ ÉS MÉSZÁR-SZÉK**. A gróf Festetics György által épít-tetett beálló vendégfogadó és mészárszék egy földszintes, felső csonkakontyolt nyeregtetős klasszicista stílusú épület, melyhez falazott, pilléres kerítés csatlakozik, néhány lépcső-fokkal megemelt gyalogkapuval és kocsíáthajtóval. Az épület udvari homlokzata faoszlopos tornác.

Egy esztendeig, '45 tavaszától, Szent György napjától lett subárendása ennek a város által – a földesurától – bérelt, a településen bent lévő vendégfogadónak és mészárszéknek és használhatta a három vendégszobát is.

Egy 1821-es leírás szerint „A Nagy Vendégfogadó vagy a belső Városban a Boltos ház, és az iskola között, vagy benne két vendég szoba, egy bor ivó, a vendégfogadós lakása, egy konyha és két kamara, alatta pedig egy pincze: ezen kívül itt vagy a

mészárszék ... az uduara közepén vagy a szekér szín köoszlopokra...”

Az épület 1957-től úttörőház lett. Egy fiatal tanár, **Majsai Károly**(†) nevéhez köthetik az épület megmentése, és az emlékmúzeum kialakítása.

1969-től kezdődött – az Országos Műemlékvédelmi Felügyelőség tervei alapján – az épület teljes felújítása és a költő születésének 150 évfordulójára, 1972-ben nyílt meg az Emlékmúzeum.

Az épület közelében, mintegy 80-90 m-re látható a költőről elnevezett téren álló egyszakalós **PETŐFI SÁNDOR BRONZSZOBOR**.

A mű alkotója Márton László Munkácsy és Kossuth-díjas szobrász-művész. A szobrot 1969-ben avatták fel.

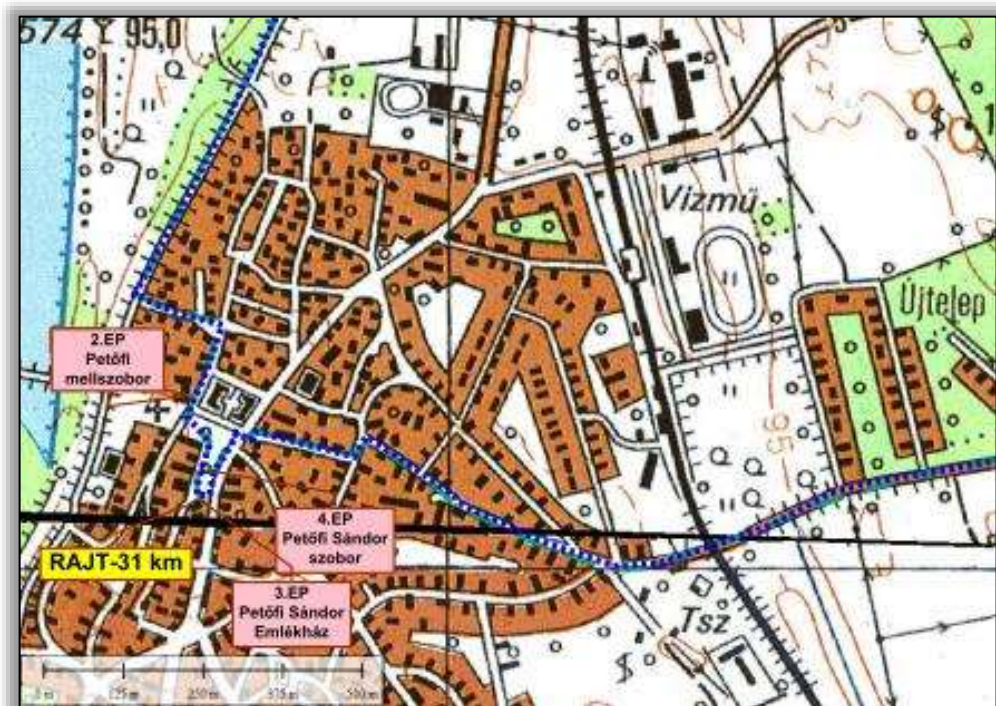

az Egy estém otthon.

Dunavecse előtt, a gát mellett áll a **PETŐFI-KOPJAJFA**. A 2000-ben emelt kopjafa a legendás Petőfi-fa helyén áll. *(A fát, mert vészesen előregegett, 1981-ben kivágták.)* A költő 1841-44 között tartózkodott rövidebb időszakokat Dunavescén, aminek számos versében emléket állít: "Kis lak áll a Nagy Duna mentében" - írta *Távolból* című versében 1843-ban, amelynek megzenésített változata napjainkra Dunavecse himnuszává vált. Legismertebb itt írt költeményei a *Hazámban*, a *Füstbement terv* és

DUNAVECSE:

A ref. templom mellett ősidők óta ott állott az iskola. A tanítók névsora megvan 1690 óta. A községi iskola 1906-ban lett államivá. Sem az egyház, sem a község nem bírta a fenntartását. Új, emeletes épületét 1905-ben kezdték építeni a régi községi iskola helyén.

Építője Kladek István, szabadkai építész volt. Hatosztályos elemi iskolaként működött 1945-ig, majd a háborút követően nyolcosztályos **ÁLTALÁNOS ISKOLA** lett. Az oktatási intézmény 1996-ban vette fel Petőfi Sándor nevét.

A centenáriumi év – 1948 – pünkösdjén került a Petőfi térre egy, a költőt ábrázoló, kő oszlopra helyezett **BRONZ MELLSZOBOR**. Alkotója Szandai Sándor Munkácsy-díjas szobrász. Akkor még a piac sarkán állt, a mészárszék közelében, s csak a piac elköltöztetése után került a tér központi helyére. A talapzaton a felirat egyetlen szó: **PETŐFI**. A név alatt a **Kossuth-címer** fölött és alatt a két évszám: **1848**, illetve **1948**. A szobor költségeit nyolc község lakossága adta össze.

2007-ben, egy új szobor elkészültével, került áthelyezésre a mellszobor, ide a Petőfi Sándor Általános Iskola elé.

PETROVICS ISTVÁN egykori **MÉSZÁRSZÉKE**, melyet 1841 és 1844 között bérelt, egy téglalap alaprajzú, földszintes, vertfalú, egytraktusos épület, (ma már) cseréppel borított nyereg-tetővel. A ház oromzata deszkaborítású, vízszintes záródású kétszárnyú ajtóval, amely a hajdani üzlet bejárata volt, mellette emléktábla, melynek felirata:

**„EBBEN A HÁZBAN VOLT
PETŐFI APJÁNAK
MÉSZÁRSZÉKE
1840-1844-IG”**

(Az évszám helyesen 1841- ...)

Az épülethez nyitott szín, keleti homlokzatához – a deszkakerítés helyett – már vakolatlan téglakerítés csatlakozik. Népi műemlék, ma Helytörténeti Múzeum. Ez a ház a versben megénekelt „Kis lak...”.

Vecse központjában, az egykori piactéren (ma a költő nevét viseli a tér) áll **PETŐFI SÁNDOR** egészalakos **BRONZ-SZOBRA**, amely a ma már az általános iskola előtt lévő mellszobor helyéről tekint a „Kis lak...” felé. A szobor 2, talpzata 1,3 m magas. Szűts Tamás alkotása, s Dunavecse Város Önkormányzata állíttatta 2007. március 15-én.

Az alig 18 éves, az osztrák katonai szolgálatból épp elbocsátott fiatalembert gyötörte a gondolat, hogy nem tud könnyíteni szülei kedvezőtlen sorsán. Ám a nehéz körülmények ellenére Petőfi számára ez a *Duna menti „Kis lak...” jelentette azt a helyet, ahová gondolatai minduntalan visszajártak.* A szülők közel 3 éves vecsei tartózkodása alatt mindössze öthónapnyi időt töltött itt a

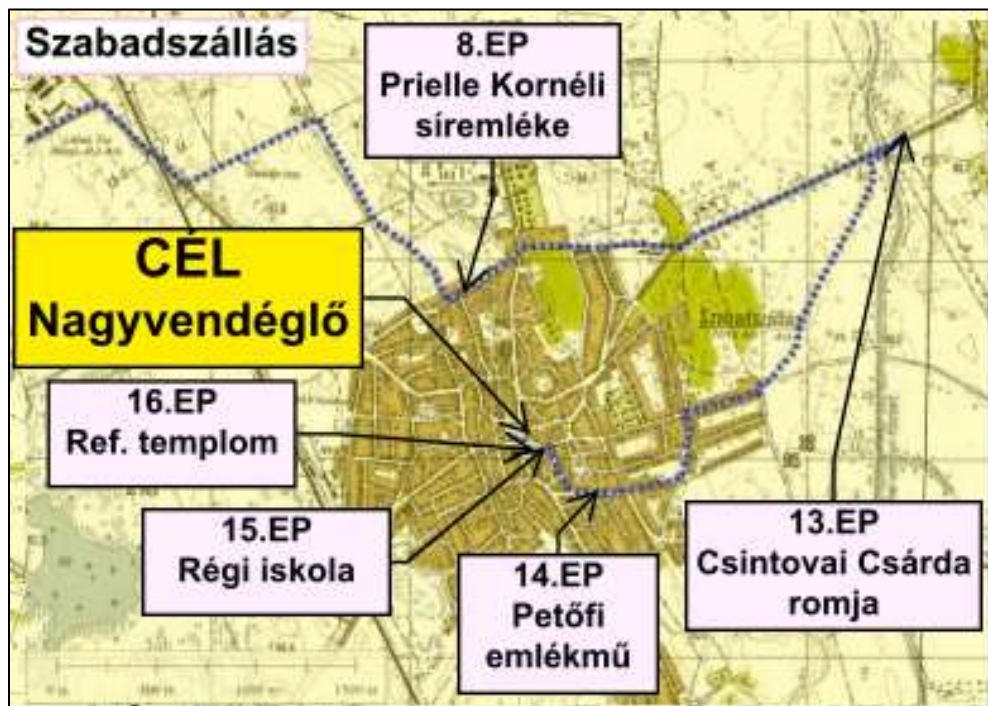
költő. Ez alatt – a településen – 30 verset írt, sőt ekkor s később 9 máshol írt, de Dunavecshéz kapcsolódó verse is született.

A sétány szélén lévő 14 **VERSOSZLOP**-on Petőfi Sándor vecsei verseiből lévő idézetek röptik vissza a múltba az azt olvasókat.

Az oszlopsor – a *Magyar Zarándokút* részeként – 2013-ban készült a SOLTÚT Kft. kivitelezé-sében.

SZABADSZÁLLÁS:

A túra során a Szabadszállás előtti utolsó szűk 2 km az az un. **BÜGEI ÚT**, amelyen a követválasztáskor, 1848. június 15-én, Petőfit kimenekítették a feldühített tömeg elől.

A református temető bejárata közelében van **PRIELLE KORNÉLIA SÍREMLÉKE**. A 19. századi, reformkori magyar kultúra és színjátszás egyik fontos személyisége, a pesti Nemzeti Színház első örökös tagjának kinevezett művésze, és a Színészegyesület örökös dísztagja. 1846 őszén, Debrecenben esett meg rövid és romantikus ismeretsége Petőfivel, melynek majdnem házasság lett a vége. Gyulay Ferenc színész mondta akkor Prielle Kornéliának: „*Hiúság*

kegyed részéről, bolond láz a másérol!”

A sors különös játéka, hogy Szabadszállás mindkét különleges ember sorsának része. A költőnek otthona volt, a színésznőnek végső nyughelye.

Prielle Kornélia élete utolsó pár hetét – már súlyos betegen – a szabadszállási Rozsnyay Kálmán gróf hitveseként élte meg – aki a helyi református temetőben helyeztette örök nyugalomra a színésznőt.

De itt nyugszik e temető kertben *Nagy Károly*, a költő választási ellenfele, és apja, *Nagy Sámuel* ref. lelkész, főesperes is. És itt nyugszik *Rozsnyai Jánosné*, akinél Petőfi és Szendrey Júlia a választáskor megszálltak,

A várostól keletre, a valamikori Csintava szélén még ma is létezik romjaiban a **CSINTOVAI CSÁRDA**. Itt, a kerekegyházi út és a Dunavölgyi-csatorna közötti részen volt már az 1700-as esztendők második felében is. 1801-ben épült helyette egy másik kocsmá, amely 1903-ig működött. *Azt követően bolgárkertészek bérelték az épületet és a körülötte lévő földet, később mások. 1946-ban, a földreform során került magántulajdonba az egykori Csintovai csárda épülete. Többször átépítették, felépítése változott, állaga igen erősen leromlott, de még van menthető része a közös emlékezet számára.*

A csárda leírása a meghirdetett Városi Beneficiumból (meghirdetett

birtokleírásból): „A Várostól fél órányi járásra, melly áll egy Lakó Házból. Konyhából. Bor ivó Házból, Kamrából, egy külön szobából, Pinczéből, egy Istállóból, álló Színből, egy Kútból, mellyek Kerítéssel körül vannak véve.

Adódik ezenn Kortsma mellé Két Hold bé árkolt Szántással, vagy Kaszállással használható föld. 10 Hold Kortsma után való Legelő és a Lapos Rétegn 30 Marha legeltetés.”

Ezt a csárdát Petőfi apja, Petrovics István kétszer is bérelte 3-3 évre: 1830-tól és 1836-tól. A diák Petőfi többször is itt tartózkodott a nyári szünidőkben. Ekkor ismerhette meg a betyárokat, a csikósokat és a pandúrokat.

Petrovics 1818-ban érkezett Szabadszállásra. Elvette Hrúz Máriát és itt kezdtek önálló életet. Petrovics 1819 áprilisában kapott a várostól Concivilisaltat (polgársági/letelepedési) jogot. A mai Petőfi Sándor út - Petrovics köz találkozásánál állt a **CSALÁDI LAKÓHÁZ**.

Az 1838-as árvíz olyan pusztítást végzett a kölcsönökkel megterhelt vagyonban, ami a család elszegényesedéséhez vezetett.

Az ár fizikailag is megsemmisítette az épületeket, Szabadszállás így csak közvetett emlékhelyeket mutathat fel a költő és családja megidézésére! Ahogyan Petőfi írta a jó öreg kocsmárosról: „Házát a Dunának hajjai vitték el;”.

A '48-as szabadságharc centenáriumának évében, 1948. január 04-én, Szabadszállás lakossága, közadakozásból állított emlékművel jelölte meg Petrovics István házának a helyét. Az oszlop Gerenday A. és Fia által készült, a mellszobor Marjay György szobrászművész munkája. Az emlékmű alatti háromszög talapzat 1972-ben készült, a költő születése 150. évfordulójára.

Az oszlop felirata:

ITT ÁLLT
PETŐFI SZÜLEINEK HÁZA
1838-BAN

„A DUNÁNAK HABJAI VITTEK EL”

„ANYÁM, AZ ÁLMOK NEM HAZUDNAK,
TAKARJON BÁR A SZEMFÖDÉL.
DICSŐ NEVE KÖLTŐ-FIADNAK.
ANYÁM, SOKÁ, ÖRÖKKÖN ÉL.”

PS, Jövendölés

Az ifjú Petőfi 1928. elején, Kiskunfélegyházán ment először iskolába. Később apja átvitte a kecskeméti evangélikus népiskolába, ahonnan 1831 elején édesapja hazahozta, és Szabadszálláson íratta be az alsógimnáziumos osztályba. Ujlaky István református rektor volt a tanítója, aki a latin nyelv elemeibe vezette be a kisdíákot.

hogy előkészítse a magasabb iskolába, algimnáziumba.

Az **Ó-ISKOLA** 1822-ben épült. 1907-ben épült a helyén a fiúiskola (a mai öreg iskola). A templom felőli falán, a bejárat mellett emléktábla tanúskodik egykori diákjáról. A táblát kései tanuló társai, a 4.c. osztályközössége állította

2011. március 15-én.

Az iskolával szemközt áll a **REFORMÁTUS TEMPLOM**. A templom – a renoválásakor előtalált gerendavéset szerint - 1628-ban épült. 1770-ben húzták fel a különálló tornyát, melyet 1772-ben május-júliusában építettek össze a templommal. Még akkor a süveg alá óra is került.

A templom 2022-ben ünnepelte jelenlegi épületformája 250. évfordulóját. Orgonája 1857-ben készült. Két kisebb harangját mindkét világgégés során hadicélokra elvitték. Az 1858-ban öntött nagyharangja mindvégig megmaradt.

Az I.

világháború után 1922-ben pótolták a harangokat, majd a II. világháború után a középharangot 1961-ben, a kisharangot 1991-ben öntötték.

A családhoz köthető templomi anyakönyvi bejegyzések:

113. **Petrovits István** Aszódról való, de most Szabadszállási Szék Árendásnak, ki Aszódon lakó Hrúz János h.l. Máriát jegyette, **a 3^{szori} hirdetésről bizonyág levelet adtam.**)

(1825. augusztus 31) Sorszám: 31. Apja neve: Petrovits István, Vallása: Luthery, Anyja neve. Hrúz Mária, **A megkeresztelt neve: István**, Keresztszülők neve: Ziger Imre, Debretzeni Sófia

(1870. december hó) Folyószám 149, Halálozás napja 11, Halott neve **Hrúz Anna** ág.hiv. (ágostai hitvallású/evangélikus) (özv. Baranyai Péterné), Életkor 66 év, ... Betegsége vagy más halálneme vízkór, Temetés ideje v. helye 12, ...

(Hrúz Mária testvére)

A templommal szemben van – a régebben (1996-2012) Petőfi Sándor nevét viselő – **VÁROSI KÖNYVTÁR**. Az épület mellett látható Páli Lajos szabadszállási szobrászművész '69-ben készült alkotása, a **PETŐFI-MELLSZOBOR**, amely 1996-ban került a könyvtár épületéhez.

A város központjában, a ref. templom mellett található a **NAGYVENDÉGLŐ**, a Nagy Vendégfogadó.

A vendégfogadó leírása a meghirdetett Városi Beneficiumokból (meghirdetett birtokleírásból) ismert: „... foglal magába, két Lakó szobát, konyhát, Főzelékes kamrát, Tágas Bor Ivó Házat, Négy külön szobát, 800 Száz akóra való Kettős Pinczét, az egész épületnek Pallásait, az udvaron álló színet, és mint egy 60 Lóra való Istállót, Kerített Udvert Kettős Kapuval.”

Petrovics István 1830-33 között bérelte a Vendégfogadó-t. De bérelte az alatta lévő boltot és mészárszéket is.

A vendégfogadóval szemben van az ország első, közigazgatási célra épített emeletes épülete, a **VÁROSHÁZA**. 1826 tavaszán kezdődött az építése és már

októberben „Tanács Gyűlés” volt benne.

A bal oldali vakablakban látható a **PETŐFI EMLÉKTÁBLA**, amit a költő születésének centenáriuma avattak 1922-23 fordulóján.

1848.június 15-ei követválasztáson a

kapu fölötti teremben Petőfi is járt, és innen menekítették ki a dühödt népek elől. A ház mellett volt a **VÁSÁROS BOLT**, melyet a költő apja 1827-30 között bérelt.

A bolt helyén lévő épületben látható a **TÓTH SÁNDOR HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY** a település kun lakosai életét bemutató tárgyakkal, és a Petrovics család szabadszállási 23 esztendejét bemutató kiállítással.

Kedves Túratársunk!

Köszönjük, hogy velünk barangoltál Petőfi nyomában a Felső-Kiskunságban.

A túra távolsági és idő adatai

EP	Nyitratartás	Megnevezés	42 km		31 km		16 km		Jelzés a ponttól
			részlt	teljt.	részlt	teljt.	részlt	teljt.	
		Srintidő	11 ora		8 ora		5 ora		
REG	05:30-18:30	Nagyvendéglt regisztráció	06:15-07:00		07:15-08:00		08:45-09:30		
A rajthelyre szállítás autóbusszal									
Rajt 42	06:30-08:00	PS Emlékiállítás Szalkszentmárton	Rajt: 07:00						szalag
1. EP	07:30-09:30	Duna-gát	6,10	6,10					szalag
2. EP		Petőfi mellszobor Dunavecse,	5,00	11,10					szalag
Rajt 31	07:30-09:30	PS Ház (gyűjtemény)			Rajt: 08:30				szalag
3. EP	07:30-11:30	PS Ház (gyűjtemény)	0,10	11,20					szalag
4. EP		PS szobor, versoszlop	0,03	11,23	0,03	0,03			szalag
5. EP	08:30-12:30	Fűzvölgyi-csatorna hídja	6,00	17,23	6,00	6,03			szalag
6. EP	09:30-13:00	Rabgazdaság - Kincsepusztja	6,20	23,43	6,20	12,23			szalag
7. EP	10:15-15:30	Róna Szövetkezet - major	10,10	33,53	10,10	22,33			szalag
8. EP		Prielle Kornélia síremléke	3,00	36,53	3,00	25,33			szalag, sárga jelzés
Rajt 16	10:30-11:00	5214-es út 27 km					Rajt: 07:00		szalag, sárga jelzés
10. EP	09:45-11:00	Erdei-pihenő					3,30	3,30	sárga jelzés
11. EP	10:15-11:45	Talajút kereszteződés					4,60	7,90	szalag
12. EP		Talajút kereszteződés					2,80	10,70	sárga jelzés
13. EP	10:15-17:30	Csintovai csárda romja	2,40	38,93	2,40	27,73	2,00	12,70	sárga jelzés, szalag
14. EP		PS emlékmű	2,60	41,53	2,60	30,33	2,60	15,30	szalag
15. EP		"Öreg-iskola" emléktábla	0,40	41,93	0,40	30,73	0,40	15,70	szalag
16. EP		Református templom	0,07	42,00	0,07	30,80	0,07	15,77	szalag
CÉL	10:50-18:30	Nagyvendéglt Célhely	0,02	42,02	0,02	30,82	0,02	15,79	

Alapadatok		ELLENŐRZŐ LAP			
		Rajt idő:		Rajtszám	
		Beérkezés ideje:		Név:	
		Teljesítés ideje:			
Ellenőrző pontok		1. EP Duna- gát	2. EP Petőfi mellszobor	3. EP Petőfi emlékház	4. EP Petőfi szobor, versoszlopok
		5. EP Fűzvölgyi-csatorna hídja (térképen Nagy-éri-csat.)	6. EP Kincsepuszta (rabgazda-ság)	7. EP Róna Szövetkezet major	8. EP Prielle Kornélia síremléke
		10. EP Erdei-pihenő	11. EP Talajút keresztveződés	12. EP Talajút keresztveződés	13. EP Csintovai csárda romja
		14. EP Petőfi emlékmű	15. EP "Öreg-iskola" (emléktábla)	16. EP Református templom	
Támogatók		